

Karlstads Domkyrka 19 oktober 2014 kl 18.00

1. Andante i C W.A. Mozart
2. Pianokonsert nr 21 K 467 (1785) W.A. Mozart
 - I. Allegro maestoso
 - II. Andante
 - III. Allegro vivace assai

Paus

3. Appendix till Mozarts 21 pianokonsert Johan Blixt
4. ”Symfoni i folkton” August Söderman
 - I. Overture i F
 - II. Intermezzo (Ett sjömansliv)
 - III. Burlesque
 - IV. Svenska folksånger och folkdansar (åtta satser)

Solist Jerker Nirbrant piano, Anneli Nilsson flöjt,
Karlstads Orkesterförening, Leif Karlsson dirigent.

Konserten sker med stöd av Alfred Löfgrens stiftelse och i
samarbete med Domkyrkomusiken.

W.A. Mozart. Gossen med de många namnen. Den brådmogne, språklige och energiske. Kommer vi någonsin att förstå honom. Guds gåva till mänskligheten enligt några. Högre och gudomligare än alla andra. Men samtidigt en människa bland människor. 1785, är den 29-årige kompositören oerhört flitig. Bland annat skriver han de sex så kallade Haydnkvartetterna. Den 1 september skriver han från Wien till Haydn: *Till min käre vän Haydn. En far hade beslutat sända ut sina söner i stora världen såg det som sin plikt att söka skydd och ledning åt dem hos en man som då var mycket berömd och som dessutom var hans bästa vän. På samma sätt sänder jag nu mina sex sönder till dig, du berömde man och tillika käraste vän...* (Skrivet på italienska).

Några månader senare, 20 november, skriver han till förläggaren Franz Anton Hoffmeister: *Käraste Hoffmesiter! Jag tar min tillflykt till er och ber er tillfälligt försträcka mig lite pengar som jag just nu är i största behov av. Jag ber er också ha besväret att så snart som möjligt ombesörja det som vi redan avhandlat...*

Det handlar alltså om underdånig beundran (Haydn) och förödmjukande tiggarbrev. Samtidigt är han som sagt flitig. Skriver med frenesi stora delar av Figaros bröllop och ett antal pianokonsertter. Konserterna i d-moll och Ess-dur och så dagens, nr 21 i C-dur. Lite sedd över axeln genom åren. Sitt segertåg över världen kom genom Bo Widerbergs filmatisering om de ”sorgliga händelserna om frk lindanserskan Elvira Madigan och löjtnant Sixten Sparre”. Så, i symbios, film och musik, att man skulle tro att Mozart skrivit direkt för filmen. Vilken underbar tanke! Mozart sittande vid skärmen och räkna sekunder och sekvenser... Men musiken bär utan filmen och den bär självklart spår av geniet.

Lika orädd och oförvägen kan man tycka att **Johan Blixt** är. För några år sedan yngling i Karlstad och spelandes horn i vår orkester. Läraktig. Går på konserter. Lyssnar och försöker förstå. Vidgar sina vyer på Musikhögskolan Ingesund tills han kommer på att det är komposition han vill hålla på med. Johan behöver inte skriva tiggarbrev. Studiemedel finns att tillgå och kosan ställs till Stockholm och professor Karin Rehnquists kompositionsclass. En av Sveriges verkliga elitutbildningar. I *Appendix till Mozarts 21 pianokonsert*, har Johan lekt med några av Mozarts Temata. Det är en bagatell förvisso – men innehållsligt intressant. Verket ställer några frågor på sin spets. Får man citera, får man vrida, får man göra om, får man göra rolig musik. Svaret ges i kväll vid uruppförandet. Jag är personligen övertygad om detta lilla verk kommer att spelas av fler än Karlstads Orkesterförening – min symfoniska moder, som Johan skriver på försättsbladet.

August Söderman, 1832 -1876 torde betraktas som en av de första nationella tonsättarna i Sverige. Följd av Emil Sjögren, Peterson-berger, Stenhammar och Alfvén. I våras spelade orkestern Berwald. Men det är en annan sorts svensk musik – egentligen mer i en romantisk fåra. Hos Söderman hör man snarare en verkligt nationell ton. Den som så tydligt speglar de nordiska länderna, eller varför inte hela det europeiska musiklivet. Böhmen har Dvorak, Ryssland har Borodin, Norge har Grieg, Danmark har Gade. Egentligen var utbildningen ganska ringa och mer inriktad mot praktiskt musicerande. Dock gjordes studieresa till Leipzig där han inspirerades av Liszt, Schumann och Wagner. Efter detta tillkom flera sångsamlingar.

1860 blev Söderman kormästare vid Kungliga teatern och framöver skriver han flera av sina främsta verk, *Bröllopet på Ulfåsa*, *Svenskt festspel* med flera.

Manskörscykeln *Ett bondbröllop* och *Idyll och epigram* samt *Sex sånger i folkton* tillkommer under sent 60 tal och är musik som i grunden betytt mycket för svenskt ”kör-sound” och fortfarande är förekommande på repertoaren. Om några veckor sjunger Arvika Kammarkör ”*Andeliga Sånger*” som är klassiker, ständigt förekommande på repertoaren.

Tid för någon symfoni fick den sjuklige Söderman aldrig. När vi förberedde den här konserten gick tankarna till någon tonsättare från just den här tiden och så började vi leka med tanken att sammanfoga ett antal fristående verk till en enhet. Så, här presenteras ”Symfoni i folkton”. Fyra orkesterverk av Söderman där de sista små korta folkdansar (sic!) i många fall torde vara igenkännbara och en del av ett gemensamt kulturarv. Håll till godo, ytterligare ett ”uruppförande”.

Kvällens medverkande

Anneli Nilsson är flöjtlärare vid Kulturskolan i Karlstad och har varit skolan trogen sedan sin utbildning från Ingesund i Arvika. I Karlstads Orkesterförening har hon varit medlem under mer än 30 år och hon är också en av initiativtagare till den stora ”Wermland Flute Orchestra”. Solist i ett av flöjtlitteraturens repertoarstycken **Andante i C-dur**.

Jerker Nirbrant pianosolist i Mozartkonserten. Är också han lärare vid Kulturskolan i Karlstad. Nirbrant studerade i början av 80-talet för professor Greta Ericsson vid musikhögskolan i Stockholm. Därefter följde studier för Radoslav Kvapil i Tjeckien, Sergio Marengoni i Italien och Hayat Atta-Ogilvie i Tyskland.

Leif Karlsson dirigent. Efter Musikhögskolan i Stockholm verkade Lhan i flera av Sveriges stora orkestrar. 1979 startades ensemblen Kroumata med Leif Karlsson som en av grundarna. Under åren har Kroumata uruppfört över 200 verk. Kroumata har också spelat in nitton CD-skivor, däribland Sveriges allra första digitala CD, inspelad i Göteborg år 1983.

Leif Karlsson har varit chef för Nordiska kammarorkestern, general manager för KammarensembleN, undervisat vid Framnäs Folkhögskola samt vid Musikhögskolan i Piteå. Som dirigent arbetar han med: Norrlandsoperan, Jönköping sinfonietta, Wermland opera, Västerås Sinfonietta, Bodö Sinfonietta, Eskilstuna Symfoniorkester, Bergslagens kammarsymfoniker, Norrbottens ungdomssymfoniker och Gislaveds symfoniorkester. Sedan 2014 konstnärlig ledare för Uppsala blåsarsinfonietta.

Karlstads Orkesterförening

Orkestern bildades 1921 av framstående amatörer, restaurangmusiker och militärmusiker. Under decennier har orkestern gett karlstadsborna symfonisk musik av de mest skilda slag. Symfonier, oratorier, uruppförande. Egentligen skulle vi väl börja skriva vår historia. Snart 100 år. Men hur skall vi hinna med det? Vi är ju alltid fullt upptagna av att blicka framåt. Musikskoleelever, musikskolelärare, ekonomer, lärare, terapeuter, läkare, jynpaledare, studerande, gamla garvade jazzmusiker – alla samlas i den underbara tanken, att skapa tillsammans. För 90 år sedan och idag.

Välkomna till kvällens konsert

Mats Kästel, Ordförande

Nästa konsert:

I den inspirerande miljön som utgör Lars Lerin Museum, framträder Vattlandensemblen från Arvika med ett mixat program som innehåller verk av såväl Händel som Bach och en stråkkvartett av Philip Glass och alldeles nyskrivna Fraskleia av Sven Smedberg. Till konserten visas också bilder av textilkonstnären Gunilla Brander Smedberg.

Produktion Karlstads Orkesterförening och Kammarmusiksällskap

Läs mer på www.karlstadmusik.se